

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta sekä varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Johdanto

Esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta sekä muutettavaksi varhaiskasvatuslakia. Kokeilu toteutettaisiin vuosina 2021–2024. Kokeiluun osallistuvat kunnat ja esiopetuksen toimipaikat valittaisiin ositettuna satunnaisotantana. Kokeilun kohdejoukkoon kuuluisivat kokeilukuntien vuonna 2016 ja 2017 syntyneet lapset. Kaksivuotiseen esiopetukseen tavoitellaan osallistuvaksi noin 10 000 lasta.

Varhaiskasvatuslain muutos liittyy varhaiskasvatuksen tietovarannon teknisten luovutustapojen moninaistamiseen, mikä sujuvoittaisi kokeiluun liittyvän tutkimustyön toteuttamista.

Kokeilulaki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2021. Varhaiskasvatuslain muutoksen ehdotettaisiin tulevan voimaan mahdollisimman pian.

Tausta

Pääministeri Marinin hallitusohjelman tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa kaikilla koulutusasteilla, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista tasa-arvoa. Hallituksen ohjelman toimeenpanon tueksi on käynnistetty Oikeus oppia -kehittämisohjelma, joka sisältää laajan foorumin ja jonka tavoitteena on muun muassa varhaisten perustaitojen oppimisen ja tuen parantaminen. Yhdeksi keinoksi on valittu se, että esiopetuksesta ja alkuopetuksesta muodostetaan nykyistä yhtenäisempi ja joustavampi kokonaisuus. Kaksivuotisen esiopetuksen toteuttamista selvitetään osana tätä kokonaisuutta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Tavoitteet

Kokeilun tavoitteena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa muun muassa lisäämällä 5-vuotiaiden lasten osallistumista suunnitelmalliseen kasvatukseen ja opetustoimintaan, kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta, selvittää esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumia, perheiden palveluvalintoja, kuntien toimintakäytäntöjä sekä saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitykseen ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen.

Kokeilulla tavoitellaan tietoa siitä, miten kaksivuotinen esiopetus onnistutaan toimeenpanemaan kokeilukunnissa, miten kokeilu vaikuttaa pedagogisiin ja toiminnallisiin käytäntöihin sekä millaiset kokeilun opetussuunnitelman perusteet ja paikalliset opetussuunnitelmat soveltuvat kaksivuotiseen esiopetukseen. Kokeilulla halutaan saada tietoa myös perheiden ja kasvatushenkilöstön kokemuksista. Kokeilulla tavoitellaan tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitykseen ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen.

Kokeilun on tarkoitus antaa tietoa kaksivuotisen esiopetuksen valtakunnallista toimeenpanoa koskevaa päätöksentekoa varten, eli esiopetuksen laajentamista koko viisivuotiaiden ikäluokkaan.

Vastausohjeet vastaanottajille

Opetus- ja kulttuuriministeriö varaa teille mahdollisuuden antaa lausuntonne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta sekä varhaiskasvatuslain muuttamisesta. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 24.7. mennessä.

Valmistelijat

erityisasiantuntija Mervi Eskelinen, puh. 02953 30160

hallitussihteeri Marjaana Larpa, puh. 02953 30350

Liitteet:

[Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun HE-luonnos.pdf](#)

[Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu - ruotsinkieliset pykälät - luonnos.pdf](#)

[Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tutkimussuunnitelma.pdf](#)

Jakelu:

Childcare-hanke
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta
Hyvinvointiala HALI ry
Imatran kaupunki
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto, filosofinen tiedekunta
Joensuun kampus, kasvatustieteiden ja psykologian osasto
Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty ry
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Jyväskylän yliopisto,
kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Kansallisarkisto
Kansaneläkelaitos, etuusosasto ja tutkimusosasto
Kirkkohallitus
Kiteen kaupunki
Korkeasti koulutettujen työmarkkinakeskusjärjestö Akava ry
KT Kuntatyönantajat
Lapin aluehallintovirasto
Lapin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Liperin kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Luodon kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Oppimisanalytiikan keskus, Turun yliopisto
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta
Palkansaajien tutkimuslaitos (PT)
Paraisten kaupunki
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Professori Jani Luoto, Helsingin yliopisto, valtioteellinen tiedekunta
Professori Markus Jokela, Helsingin yliopisto
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Siilinjärven kunta

Sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestö Tehy ry
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Lastenhoitoalan Liitto ry
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Suomen Vanhempainliitto ry
Suomen Yrittäjät ry
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto, kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta
Tasa-arvovaltuutettu
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Tietosuoja valtuutettu
Tilastokeskus
Turun yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta
Tutkijatohtori Tanja Kirjavainen, Jyväskylän yliopisto, koulutuksen
tutkimuslaitos
Utsjoen kunta
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtiovarainministeriö
Varhaiskasvatuksen asiantuntija, Nina Onufriew, Helsingin kaupunki
Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentit esityksen lakipykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.
2. Kommentit esityksen taloudellisten vaikutusten arviointiin.
3. Kommentit esityksen viranomaisvaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia kokeilun käytännön toteuttamiseen, kuten kuljetusten, tilojen, henkilöstön tai täydentävän varhaiskasvatuksen järjestelyihin?
4. Kommentit esityksen lapsi-, perhe- tai sukupuolivaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia kokeilun vaikutuksista perheiden arkeen, kuten erilaisiin perhe-etuuksiin?
5. Kommentit esityksen tietosuoja- ja tiedonhallintavaikutusten arviointiin.
6. Muut kommentit.
7. Liitä oheen enintään 1 A4-sivun tiivistelmä lausunnosta.

Voit jättää liitteitä lausunnon yhteyteen. Sallittuja tiedostoformaatteja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif and tif. Liitetiedostojen koko tulee olla pienempi kuin 50 Mb.

Larpa Marjaana
OKM

Larpa Marjaana
OKM